

Література:

1. Кримінальний кодекс України. Закон України від 05.04.2001 № 2341-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>;
2. Кримінальний кодекс Латвійської Республіки від 17.06.1998. Автор, переклад – К. В. Менченя; під ред. О. В. Коротюк 2021 р;
3. Степанова Ю.П. Історія формування поняття рецидиву злочинів і відповідальності за нього (з часів Київської Русі до кінця XIX століття). *Університетські наукові записки*. 2011. № 2 (38). С. 284-290.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-432-0-45>

**PECULIARITIES OF FINANCIAL AND LEGAL RELATIONS
IN THE FIELD OF URBAN PLANNING**

**ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН
У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ**

Boichuk P. M.

*1-st year PhD student the Department
of Jurisprudence and Branch
Legal Disciplines
Educational and Scientific Institute
of Law and Political Science
of Dragomanov Ukrainian State
University
ORCID ID: 0009-0006-4791-9542
Kyiv, Ukraine*

Бойчук П. М.

*аспірант 1 року навчання кафедри
правознавства та галузевих
юридичних дисциплін,
Навчально-науковий інститут права
та політології
Українського державного
університету імені Михайла
Драгоманова
ORCID ID: 0009-0006-4791-9542
м. Київ, Україна*

Визначення сутності фінансових правовідносин може слідувати через встановлення критеріїв їх класифікації, де прийнятим є виокремлення критеріїв: функціонального змісту (регулятивні та охоронні); юридичних підстав (матеріальні та процесуальні); характеру взаємодії суб'єктів.

В якості регулятивних фінансових правовідносин необхідно виділити відносини, що здатні виконати позитивне унормування взаємодії суб'єктів з приводу об'єкту їх зв'язків, що може виявлятися у здійсненні організації діяльності адміністративних органів як учасників фінансового ринку, управління структурними підрозділами тощо. Підставами для виникнення охоронних фінансових правовідносин є неналежне виконання учасниками норм та фінансових зобов'язань, тобто – вчинення фінансового правопорушення.

За юридичними підставами реалізації фінансово-правові відносини поділяються на матеріальні та процесуальні. Юридичними підставами для виникнення матеріальних фінансових правовідносин визначаються уповноважуючі та заборонні правові норми. В якості прикладу матеріальних фінансово-правових відносин за участі банківських установ є відносини із здійснення дозвільно-ліцензійного провадження в порядку дії Закону України від 2 березня 2015 року № 222-VIII «Про ліцензування видів господарської діяльності» [1], Закону України від 7 грудня 2000 року № 2121-III «Про банки і банківську діяльність» [2], постанови Кабінету Міністрів України від 22.12.2018 № 149 «Про затвердження Положення про ліцензування банків» [3].

Підставами виникнення фінансових процесуальних правовідносин є відповідна процесуальна норма, що визначають розгляд та вирішення суб'єктами публічної адміністрації звернень, скарг, заяв, що ініціюються банківськими установами. Таким чином, юридичними підставами для виникнення, зміни чи припинення фінансових правовідносин з участі банківських установ є матеріальні та процесуальні норми.

Нормативна невизначеність категорій «містобудування» та «містобудівна діяльність» призводить до триваючої наукової дискусії із встановлення їх сутності.

Заперечення підходу, висловленого Р.С. Ярошевською, здійснено у дисертації О.П. Омельян на тему «Адміністративно-правові засади публічно-сервісної діяльності у сфері містобудування в умовах реформування державних інституцій» (2021 р.), де на підставі наведення тлумачного змісту нормативних положень таких Законів України, як «Про основи містобудування» та «Про регулювання містобудівної діяльності» зроблено висновок,

що планування та забудова має розглядатися як один з напрямків містобудівної діяльності [4, с. 36-38].

Міжгалузевий комплексний характер законодавства в сфері містобудування засвідчив про необхідність його кодифікації, що впродовж історії України відображувалось у неодноразових спробах її здійснення, а також є характерним для сучасного історичного періоду розвитку України [5; 6].

Доцільність відокремлення містобудівного права до окремої галузі права при цьому визначається наявністю у нього окремого предмету правового регулювання, яким є містобудівні відносини, що розуміються як значне коло належних суспільних відносин, унормованих положеннями актів ряду галузей законодавства України, але при цьому базисно відображуються у профільних актах, що закріплюють принципи правового регулювання містобудівної діяльності; визначають спеціальний категоріальний апарат; відображують специфічне коло учасників містобудівних відносин.

Цільовим спрямуванням фінансових правовідносин у сфері містобудування є забезпечення сталого розвитку України, що корелюється із вимогами резолюції Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25.09.2015 р. № 70/1 «Перетворення нашого світу: Порядок денний в галузі сталого розвитку на період до 2030 року» [7], де зазначено, що сталий розвиток міст і раціональне управління містами мають величезне значення для якості життя людей, необхідно співпрацювати з міською владою та громадами у справі оновлення та планування міст і населених пунктів із тим, щоб сприяти зміцненню згуртованості громад і підвищенню особистої безпеки їх членів, а також заохочувати інноваційну діяльність і зайнятість. Подібні положення відображено у Декларації Кіто про екологічні сталі міста і населені пункти для всіх, де у п. 43 зазначено, що послідовне, всеохоплююче та стійке економічне зростання при повній і промисловій зайнятості і наявності гідної роботи для всіх є ключовою ланкою стійкого міського й територіального розвитку, а міста й населені пункти повинні бути місцями рівних можливостей, що дозволяють людям жити здоровим, продуктивним, забезпеченим і повноцінним життям [8, с. 19].

Література:

1. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 2 березня 2015 року № 222-VIII. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
2. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
3. Про затвердження Положення про ліцензування банків: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.12.2018 № 149. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0149500-18#Text>
4. Омельян О.П. Адміністративно-правові засади публічно-сервісної діяльності у сфері містобудування в умовах реформування державних інституцій. *Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису*. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Науково-дослідний інститут публічного права, Київ, 2021. 259 с.
5. Для розробки і обговорення Містобудівного кодексу знадобиться два роки - голова парламентського комітету. Інтернет-ресурс «Децентралізація». URL.: <https://decentralization.ua/news/16168>
6. Шуляк О. Концепція за 45 мільйонів: про що мовчать розробники містобудівного кодексу Чому розробники містобудівного кодексу досі не оприлюднили документ і чи дійсно проблема у фінансуванні? *Економічна правда*. 29 липня 2024. <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/07/29/717270/>
7. Перетворення нашого світу: Порядок денний в галузі сталого розвитку на період до 2030 року: резолюція Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25.09.2015 р. № 70/1. URL: [file:///C:/Users/User/Downloads/Agenda2030_UA%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/Agenda2030_UA%20(2).pdf)
8. Нова програма розвитку міст: Декларація Кіто про екологічні сталі міста і населені пункти, жовтень 2016 р. URL: <https://drive.google.com/file/d/0B9jMMBcZIHvkU0NNdFRmMONrV1E/view>